

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เรื่อง การใช้ยาสมเหตุสมผล

ผศ.วันดี โตสุขศรี วิทยากร

ผศ.พรรณนิภา บุญเทียร ผู้ลิขิต

ผชอ.ลลิตภัทร เพียรหาสิน ผู้ช่วยลิขิต

ผชอ. ชิตชนก เบ็ญจสิริสรณ์ ผู้ช่วยลิขิต

วันพุธ ที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น. ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง “การใช้ยาสมเหตุสมผล” ห้อง ๙๐๑ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตบางกอกน้อย โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมคือ อาจารย์ประจำภาควิชาฯ สรุปดังนี้

การใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล (rational drug use) องค์การอนามัยโลกให้คำจำกัดความว่า “ผู้ป่วยได้รับยาที่เหมาะสมกับปัญหาสุขภาพ โดยใช้ยาในขนาดที่เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย ด้วยระยะเวลาการรักษาที่เหมาะสม และมีค่าใช้จ่ายต่อชุมชนและผู้ป่วยน้อยที่สุด” องค์ประกอบของการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล ได้แก่ มีข้อบ่งชี้ (Indication) ใช้ชนิดที่เหมาะสม (Proper & Appropriateness) ถูกขนาดและถูกวิธี (Dosage & Administration) ถูกเวลาและระยะเวลาที่ให้ (Right Time & Right Duration) และราคาเหมาะสม (Reasonable Cost)

การส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลในโรงพยาบาล หรือ RDU Hospital เป็นการบูรณาการมาตรการเพื่อส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลในโรงพยาบาล ตามนโยบายแห่งชาติด้านยาและแนวทางขององค์การอนามัยโลกไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม RDU Hospital มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างต้นแบบของโรงพยาบาลส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล โดยการสนับสนุนเครื่องมือและใช้กลไกเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาการใช้ยาไม่สมเหตุสมผลที่มักพบในระบบยาของโรงพยาบาล ตั้งแต่การคัดเลือกยา การจัดหา การสั่งใช้ยา การจ่ายยา

สำหรับบทบาทของพยาบาลในการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล สภาการพยาบาลได้กำหนดนโยบายการสนับสนุนการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลในวิชาชีพการพยาบาลคือ สภาการพยาบาลสนับสนุนนโยบายแห่งชาติด้านยา ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบยาแห่งชาติ และกลยุทธ์การพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพเพื่อการใช้ยาสมเหตุสมผล เพื่อพัฒนาบัณฑิตพยาบาลให้มีความรู้และทักษะในการใช้ยาสมเหตุสมผล และมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมใช้ยาสมเหตุสมผลเพื่อความปลอดภัยของผู้รับบริการ ลดความสูญเสียทางการเงิน การคลังของประเทศ สภาการพยาบาลได้มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเรื่องการพัฒนาการผลิตและกำลังคนด้านสุขภาพเพื่อการใช้ยาสมเหตุสมผลร่วมกับเครือข่ายสถาบันการศึกษา คือ กำหนดให้การใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลเป็นสมรรถนะของบัณฑิตภายในปี การศึกษา ๒๕๖๐ จัดให้มีข้อสอบการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลเป็นส่วนหนึ่งของการสอบใบประกอบวิชาชีพ และ สนับสนุนให้การใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลเป็นส่วนหนึ่งของ

การศึกษาต่อเนื่อง โดยเครือข่ายสถาบันการศึกษา จะมีการดำเนินงาน คือ ส่งเสริมการพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันเพื่อการดูแลผู้ป่วยแบบสหวิชาชีพ สร้างความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน บูรณาการเนื้อหา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการประเมินผลเกี่ยวกับการใช้ยาอย่างสมเหตุผลตาม แนวทางของคู่มือฯ และ การพัฒนาด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีนโยบายให้บรรจุเนื้อหาการใช้ยาอย่างสมเหตุผลในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุงปีการศึกษา 2560 โดยกำหนดให้มีประเด็นเรื่องการใช้ยาอย่างสมเหตุผลในทุกรายวิชาทั้งรายวิชาทฤษฎี และรายวิชาปฏิบัติ ซึ่งการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อการใช้ยาอย่างสมเหตุผลเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพเพื่อการใช้ยาอย่างสมเหตุผล โดยมีเป้าหมายในการจัดการระบบการเรียนการสอนด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับยาโดยตรงให้สามารถผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการใช้ยาอย่างสมเหตุผล

ที่ประชุมร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดย รศ.ดร.วิมลรัตน์ ภู่วัฒนาพานิช หัวหน้าภาควิชาฯ ได้กล่าวถึงนโยบายการใช้ยาอย่างสมเหตุผล ภายในโรงพยาบาลศิริราช โดยควบคุมการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล ส่งผลให้อุบัติการณ์คือยาในผู้ป่วยและค่าใช้จ่ายลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โรงพยาบาลศิริราชจึงเป็นแกนนำหลักในการผลักดันให้เป็นวาระแห่งชาติ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. รศ.ดร.วิมลรัตน์ ภู่วัฒนาพานิช
2. รศ.ดร.จงจิต เสน่หา
3. ผศ.วันดี โตสุขศรี
4. ผศ.พรรณนิภา บุญเกียรติ
5. อ.ดร.วารุณี พลิกบัว
6. อ.ดร.นัตยา รัตน์อัมภา
7. อ.ชลธิรา เรียงคำ
8. ผอ. ลลิตภัทร เพียรหาสิน
9. ผอ. ชิดชนก เบ็ญจสิริสรร์ค